

Sygn. akt III Ca 172/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Roman Troll

Protokolant Monika Piasecka

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa U. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
przeciwko M. B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w W. Ś.

z dnia 31 października 2018 r., sygn. akt I C 1980/18

oddala apelację.

SSO Roman Troll

Sygn. akt: III Ca 172/19

UZASADNIENIE

Powód U. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny w W. wniósł 9 kwietnia 2018 r. o zasądzenie od pozwanej M. B. 627,63 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, że roszczenie wynika z łączącej (...) sp. z o.o. ze stroną pozwaną umowy, której przedmiotem było świadczenie usług telekomunikacyjnych, a pozwana zobowiązana była do uiszczania kwot stanowiących ekwiwalent świadczonych usług telekomunikacyjnych; wierzyciel pierwotny wystawił notę obciążeniową, żądając zwrotu przyznanej pozwanej ulgi, a powód nabył wierzytelność względem pozwanej na podstawie umowy cesji z 7 grudnia 2017 r. Na dochodzone przez powoda roszczenie składa się: 111,34 zł stanowiące wysokość zobowiązania pozwanej z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, 500 zł stanowiące wysokość zobowiązania z not obciążeniowych, 16,29 zł stanowiące wysokość skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie oraz wystawionych przez wierzyciela pierwotnego not odsetkowych.

Pozwana M. B. nie ustosunkowała się do żądania pozwu.

Wyrokiem zaocznym z 31 października 2018 r. Sąd Rejonowy w W. Ś. oddalił powództwo.

Orzeczenie to zapadło przy następujących ustaleniach faktycznych: pozwana zawarła z Polkomtel p. z o.o. w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Na tej podstawie (...) sp. z o.o. wystawiła następujące dokumenty księgowe:

fakturę (...) na 19 zł z terminem płatności przypadającym na 21 maja 2012 r.; fakturę (...) na 40 zł z terminem płatności przypadającym na 2 lipca 2012 r.; fakturę (...) na 52,34 zł z terminem płatności przypadającym na 31 maja 2012 r.; notę obciążeniową (...) na 500 zł z terminem płatności przypadającym na 31 sierpnia 2012 r. Na podstawie umowy cesji z 7 grudnia 2017 r. powód nabył wierzytelność wobec pozwanej, wynikającą ze wskazanych wyżej dokumentów księgowych. Pozwana została powiadomiona o dokonanej cesji.

Przy tak dokonanych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy, przywołując regulację art. 117 § 2¹ k.c., art. 5 ust. 4 ustawy z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1104), art. 118 k.c., art. 22¹ k.c. i art. 117¹ k.c., uznał powództwo za niezasadne z uwagi na przedawnienie roszczenia. Zaznaczył przy tym, że wydanie wyroku zaocznego nie zwalnia od oceny zasadności żądania w świetle prawa materialnego, a wprowadzona nowelizacja przepisów prawa materialnego ogranicza wolę stron w kształtowaniu stosunków prawnych w obrocie konsumenckim. Ustawowym skutkiem upływu terminu przedawnienia jest przekształcenie roszczenia w zobowiązanie naturalne i niemożność jego przymusowej realizacji przed sądem. Po 9 lipca 2018 r. sąd z urzędu, bez względu na zarzut strony pozwanej, bierze pod uwagę przedawnienie roszczenia. To na stronie powodowej spoczywa ciężar wykazania, że do przedawnienia nie doszło. Roszczenie powoda podlegało trzyletniemu terminowi przedawnienia, jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, a pozwana jest konsumentem. Roszczenia przedawniały się kolejno 22 maja 2015 r., (...) lipca 2015 r., 1 czerwca 2015 r. oraz 1 września 2015 r. Pozew w tej sprawie wniesiony został 9 kwietnia 2018 r. Powód, który był reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, nie powoływał się na okoliczności ani dowody, które dawałyby podstawę do uznania, iż doszło do przerwania biegu przedawnienia. Sąd Rejonowy nie znalazł też podstaw do nie uwzględnienia terminu przedawnienia roszczenia.

Apelację od tego wyroku złożył powód, zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie: art. 339 § 1 i 2 k.p.c. poprzez nieuznanie za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, pomimo ich niezakwestionowania przez pozwaną; art. 117¹ § 1 k.c. w związku z art. 5 k.c. poprzez ich niezastosowanie, a w konsekwencji uznanie, że dochodzone przez powoda roszczenie powinno ulec oddaleniu z uwagi na przedawnienie, podczas gdy w tej sprawie zachodzi wyjątkowa okoliczność przemawiająca za nieuwzględnieniem z urzędu upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego powodowi, a mianowicie to, że wystąpiono z powództwem 9 kwietnia 2018 r., a wówczas

art. 117 § 2¹ k.c. nie obowiązywał.

Przy tak postawionych zarzutach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sprawa jest rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, gdyż jej przedmiot dotyczy roszczenia z umowy nieprzekraczającego 20000 zł [art. 505¹ pkt 1 k.p.c. w związku z art. 9 ust. 4 ustawy z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469)].

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i jako takie Sąd Okręgowy uznaje za własne. One kwestionowane w apelacji.

Podniesienie zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego jest niezrozumiałe, gdyż Sąd Rejonowy, ustalając stan faktyczny w sprawie, opierał się na twierdzeniach pozwu.

Bezsporne w sprawie jest, że pozwana jest konsumentem.

Art. 5 k.c. nie ma w tej sprawie zastosowania, gdyż sąd z urzędu wziął pod uwagę przedawnienie roszczenia. Jest to związane z wprowadzoną zmianą przepisów prawa materialnego (por. art. 117 § 2¹ k.c.) i przepisami przejściowymi (por. art. 5 ust. 4 ustawy z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw). Pozwana

nie zgłaszała zarzutu przedawnienia. W literaturze zasadnie wskazuje się, że niemożność zastosowania art. 5 k.c. skłoniła ustawodawcę do wprowadzenia art. 117¹ k.c., ale regulacja ta może znaleźć zastosowanie jedynie wtedy, gdy dłużnik zachował się nagannie z punktu widzenia zasad słuszności (por. M. Fras, M. Habdas, P. Zakrzewski: [w:] Kodeks cywilny. Komentarz do art. 117-125, pod red. M. Frasa i M. Habdas, LEX/el. 2019 r., tezy 1. i 4. do art. 117¹).

Dla stosowania nowych regulacji prawa materialnego nie ma znaczenia data wytoczenia powództwa tylko data orzekania (por. art. 5 ust. 4 ustawy z 13 kwietnia 2018 r.

o zmianie ustawy Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw w związku z art. 117 § 2¹ k.c.).

Zgodnie z art. 117¹ § 1 k.c. w wyjątkowych przypadkach sąd może, po rozważeniu interesów stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności. Wówczas powinien rozważyć długość terminu przedawnienia, długość okresu od upływu terminu przedawnienia do chwili dochodzenia roszczenia, charakter okoliczności, które spowodowały niedochodzenie roszczenia przez uprawnionego, w tym wpływ zachowania zobowiązanego na opóźnienie uprawnionego w dochodzeniu roszczenia (art. 117¹ § 2 k.c.).

Trzeba w tym miejscu wyraźnie podkreślić, czego apelujący zupełnie nie zauważa, że jego roszczenia względem pozwanej przedawniły się w 2015 r. Powód także już po upływie terminów przedawnienia tych roszczeń nabył je od pierwotnego wierzyciela, co miało miejsce 7 grudnia 2017 r.; pozew zaś złożył 9 kwietnia 2018 r. Od upływu przedawnienia roszczeń do chwili złożenia pozwu upłynęło prawie (...) lata. Sam termin przedawnienia też jest trzyletni. Dochodzenie roszczenia przeciwko pozwanej nastąpiło więc po prawie 6 latach od jego wymagalności. Powód nie wskazuje na jakiegokolwiek okoliczności, które spowodowały nabycie przez niego przedawnionych roszczeń. Nie wskazuje też, aby doszło do przerwania biegu przedawnienia.

Dla wskazania charakteru okoliczności powodujących dochodzenie dopiero w 2018 r. roszczenia przez uprawnionego podkreślił jedynie zmianę przepisów w toku procesu. Jest to o tyle nieskuteczne, że informacje o toku sprawy powód otrzymał (...) września 2018 r. /k. 29/, a zawiadomienie o terminie rozprawy 4 października 2018 r. /k. 36/, a co za tym idzie na termin rozprawy wyznaczony na 31 października 2018 r. mógł przedstawić dowody na przerwanie biegu przedawnienia, a także twierdzenia określające powody późnego dochodzenia już przedawnionego roszczenia. Takich dowodów ani twierdzeń powód jednak nie przedstawił i to także we wnioskach apelacji, za wyjątkiem powoływania się na zmiany przepisów prawa materialnego.

Sama okoliczność, że powód nabywa przedawnioną kilka lat wcześniej wierzytelność, a następnie samodzielnie składa pozew nie może obciążać strony pozwanej. Nie jest to żadna wyjątkowa okoliczność uprawniająca do skorzystania z regulacji art. 117¹ § 1 k.c., tym bardziej, że upływ czasu od przedawnienia roszczenia do złożenia pozwu jest znaczny, a powód musiał wiedzieć, w chwili nabywania wierzytelności, o jej przedawnieniu. Długość terminu przedawnienia w tej sprawie wynosi przecież (...) lata. Dlatego też zasadnie Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że w sprawie nastąpiło przedawnienie, a zmiana przepisów spowodowała konieczność uwzględnienia tego przedawnienia z urzędu. Nie było zaś jakiegokolwiek wyjątkowych podstaw do nieuwzględnienia terminu przedawnienia roszczenia.

Zastosowana przez Sąd Rejonowy regulacja prawna jest prawidłowa.

Dlatego też zarzuty apelacji są bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 505¹⁰ § 1 k.p.c., apelację jako bezzasadną należało oddalić.

SSO Roman Troll